

فصلنامه طب جنوب

پژوهشکده زیست-پزشکی خلیج فارس
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر
سال چهاردهم، شماره ۱، ۲۲-۱۷ (بهار ۱۳۹۰)

بررسی اثرات ضدباکتریایی جلبک‌های دریایی Laurencia snyderiae و Sargassum angustifolium علیه پاتوژن‌های انسانی

بهروز درخشش^{۱*}، مرتضی یوسف‌زادی^۲، محمد افشارنیب^۳، وحید یگانه^۴، عقیل دشتیان نسب^۵

^۱ گروه زیست فناوری، مرکز مطالعات و پژوهش‌های خلیج فارس، دانشگاه خلیج فارس

^۲ گروه گیاهان دارویی، پژوهشکده علوم پایه کاربردی جهاد دانشگاهی، دانشگاه شهید بهشتی

^۳ بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان، مؤسسه تحقیقات شیلات ایران

^۴ گروه میکروبیولوژی، بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان، پژوهشکده میگوی کشور

چکیده

زمینه: امروزه استفاده گسترده از آنتی‌بیوتیک‌ها باعث به وجود آمدن سویه‌های مقاوم میکروارگانیسم‌ها و افزایش روزافزون مقاومت آنتی‌بیوتیکی در سراسر جهان شده است. از این رو تحقیقات در رابطه با عوامل ضدمیکروبی جدید که به طور طبیعی تولید می‌شوند، برای دستیابی به منابع نوین دارویی از اهمیت فراوانی برخوردار است. بر اساس پژوهش‌های انجام شده برخی از جلبک‌های پرسلولی دارای خواص ضدباکتریایی و ضدقارچی قابل ملاحظه‌ای می‌باشند.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش اثرات ضدباکتریایی عصاره‌های آلی جلبک‌های پرسلولی لرنسیا اسیندیریا و «سارگاسوم انگوستیتینیوم» جمع‌آوری شده از سواحل بندر بوشهر روی ۳ سویه باکتریایی گرم مثبت به نام‌های «استوپتوکوکوس متانس»، «استوپتوکوکوس سالیواریس»، «استوپتوکوکوس سانگویسنس»، و ۴ سویه باکتریایی گرم منفی به نام‌های «ساملوناتیفی»، «پروتونس وولگاریس»، «شیگلا فلکسینو» و «میکروکوکوس لوتنوس» مورد آزمایش قرار گرفت. عصاره‌گیری بهروش غوطه‌وری انجام شد و عصاره‌های متانولی و کلروفرمی بدست آمدند. اثرات ضدباکتریایی عصاره‌های نهایی به دو روش انتشار در آگار به وسیله‌ی دیسک و روش رقت‌های متوالی در لوله جهت تعیین حداقل خلقت بازدارنده (MIC) بررسی شد.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به دست آمده، جلبک‌های این پژوهش بیشترین تأثیر ضدباکتریایی را علیه باکتری گرم منفی *S.typhi* نشان داده‌اند و باکتری گرم منفی *M.luteus* بیشترین مقاومت را نسبت به عصاره‌های آلی جلبک‌های این آزمون از خود نشان داده است.

نتیجه‌گیری: جلبک قرمز *L.snyderiae* نسبت به جلبک قهوه‌ای *S.angustifolium* از اثرات ضدباکتریایی قوی‌تری برخوردار است.

وازگان کلیدی: *Sargassum angustifolium*, *Laurencia snyderiae*, MIC, خواص ضدباکتریایی،

دریافت مقاله: ۸۷/۱۱/۲۹ - پذیرش مقاله: ۸۹/۳/۲۶

*بوشهر، دانشگاه خلیج فارس، مرکز مطالعات و پژوهش‌های خلیج فارس

E-mail: behruzdrakhshesh@yahoo.com

مقدمه

جلبک‌ها منبعی غنی از ترکیبات مفید و فعال زیستی می‌باشند. تاکنون ترکیبات زیستی متعدد و با گستره کاربردی متنوعی همچون اثرات آنتی‌بیوتیکی، ضدویروسی، ضدقارچی و ضدسرطانی از جلبک‌های پرسولی شناسایی و مشتق شده‌اند که بسیاری از متابولیت‌های اولیه و یا ثانویه این جانداران می‌توانند به مواد فعال مورد علاقه صنایع دارویی تبدیل شوند (۱).

در سال‌های اخیر استفاده گسترده از آنتی‌بیوتیک‌ها باعث به وجود آمدن سویه‌های مقاوم میکروارگانیسم‌ها و افزایش روزافروزن مقاومت آنتی‌بیوتیکی در سراسر جهان شده است. از این رو تحقیقات در رابطه با عوامل ضدمیکروبی جدید که به‌طور طبیعی تولید می‌شوند بهمنظور دست‌یابی به منابع نوین دارویی از اهمیت فراوانی برخوردار است. براساس پژوهش‌های انجام شده برخی از جلبک‌های ماکروسکوپی دارای خواص ضدبacterیایی و ضدقارچی قابل ملاحظه‌ای می‌باشند، لذا برای بررسی این اثر تاکنون عصاره سلولی گونه‌های جلبکی فراوانی در محیط آزمایشگاه (in vitro) علیه پاتوژن‌های مختلف مورد آزمایش قرار گرفته‌اند و اطلاعات به‌دست آمده در این مقطع برای شناسایی آن ترکیبات خاص سلولی و در نهایت تهیه داروها در پژوهش‌های آینده استفاده می‌شوند (۲ و ۳).

در پژوهش حاضر اثرات ضدبacterیایی دو گونه جلبکی Laurencia (Sargassum angustifolium) (از گونه‌های جلبکی غالب سواحل بوشهر) علیه ۷ سویه از پاتوژن‌های bacterیایی انسانی به نام‌های *Streptococcus salivaris*, *Streptococcus mutans*, *Salmonella typhi*, *Streptococcus sanguis* و *Shigella flexniu*, *Proteus vulgaris*

Micrococos luteus مورد ارزیابی قرار گرفت.

مواد و روش کار**تهیه و آماده‌سازی نمونه‌های جلبکی**

نمونه‌برداری جلبک‌های *L.snyderiae* (از شاخه‌ی *S.angustifolium*) و *Rhodophyta* در فاصله زمانی ۲۴ آذر ماه ای ۲۹ آذر ماه ۱۳۸۶ از منطقه بین جزر و مدی و منطقه زیر جزر و مدی ساحل بندر بوشهر انجام گردید.

نمونه‌های جمع‌آوری شده درون ظروف شیشه‌ای حاوی آب دریا نگهداری و سپس به آزمایشگاه منتقل شدند. مقداری از نمونه‌ها نیز جهت شناسایی و تأیید برای کارشناسان مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی هرمزگان ارسال گردیدند.

عصاره‌گیری

ابتدا جلبک‌ها را کاملاً و با دقت شسته و از شن و ماسه و جانداران اپیفتیت کاملاً عاری گردیدند. سپس جلبک‌ها را درون آب مقطر غوطه‌ور کرده (برای خارج شدن املاح) و هر چند ساعت آب آنها تعویض گردید. سپس جلبک‌ها روی پارچه تمیزی در سایه گسترانیده و طی سه روز خشک شدند. در مرحله بعد نمونه‌ها توسط آسیاب برقی کاملاً به صورت پودر درآمدند (۴).

عصاره‌گیری از جلبک‌ها به روش غوطه‌وری ۱۰ درصد جرمی-حجمی با استفاده از حلال‌های کلروفرم (CHCl₃) و متانول (MeOH) به این ترتیب انجام پذیرفت که در ابتدا مقدار ۲۰۰ گرم از پودر خشک هر کدام از گونه‌های جلبکی توزین شده و به ظروف شیشه‌ای منتقل شدند سپس ۲۰۰۰ میلی‌لیتر متانول به آنها افزوده و پس از تکان دادن به مدت ۴۸ ساعت در تاریکی نگهداری گردیدند. عصاره‌های حاصل را صاف

(Muller-Hinton agar) بود (۶).

در روش انتشار دیسک پس از تلقیح باکتریایی (کشت چمنی سوسپانسیون‌های باکتریایی به‌وسیله سوآب استریل) روی محیط آگار، دیسک‌های آماده بلانک محصول شرکت پادتن طب به ظرفیت ۲۵ میکرولیتر به‌فاسله حداقل ۲۵ میلی‌متر از یکدیگر و از لبه پلیت به‌وسیله یک پنس استریل به‌دقت روی سطح آگار قرار گرفتند. سپس مقدار ۲۰ میکرولیتر از هر کدام از عصاره‌های استریل با غلظت (w/v) ۰/۲ ژرمی-حجمی برداشته و به‌دقت به دیسک‌های بلانک تزریق شدند و بعد به آرامی دیسک‌ها با فشار پنس در محیط آگار ثابت شدند. سپس پلیت‌ها به مدت ۳۰ دقیقه برای پیش انتشار درون یخچال با دمای ۴ درجه سانتی‌گراد قرار گرفتند. بعد از این مرحله پلیت‌ها به انکوباتور با دمای ۳۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴-۱۸ ساعت منتقل شدند. پس از این مدت قطر هاله عدم رشد اطراف دیسک توسط کولیس به دقت اندازه‌گیری شد (۶).

آزمون‌های حساسیت ضدباکتریایی به‌روش انتشار دیسک با ۳ مرتبه تکرار انجام گرفتند و از نتایج به‌دست آمده در هر مرحله میانگین گرفته شد. به منظور کنترل نتایج آزمون حساسیت ضدباکتریایی از آنتی‌بیوتیک تجاری آمپی‌سیلین (Ampicillin) به عنوان کنترل مثبت در این پژوهش استفاده گردید (جدول ۱).

در این پژوهش جهت تعیین حداقل غلظت بازدارنده از روش رقت‌های متوالی در لوله برای عصاره‌های جلبکی در دامنه بین ۰/۱۲-۰/۳۰ میلی‌گرم در میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد. در این روش ۱۲ لوله را به شماره‌های ۱ تا ۱۲ مشخص نموده و سپس به تمامی لوله‌ها به جز لوله شماره ۲ به مقدار ۰/۵ میلی‌لیتر محیط مولر-هیتون مایع استریل (Muller-Hinton broth) افزوده

کرده و با استفاده از دستگاه تبخیرکننده گردان (rotary evaporator) در فشار کاهش یافته و در دمای ۴۵ درجه سانتی‌گراد تغیلیز گردیدند و سپس زیر هود خشک شدند. عصاره‌های متانولی حاصل به درون پتريیدیش‌های دیش‌های تمیز منتقل و در زیر هود لامینار خشک شدند. عصاره‌های متانولی خشک در ۳۰۰ میلی‌لیتر آب حل و با کلروفرم (۳×۱۰۰ میلی‌لیتر) استخراج گردیدند، بدین ترتیب برش کلروفرمی حاصل شد (۴).

عصاره‌ها برای تهیه غلظت‌های ۰/۲ ژرمی-حجمی درون دی متیل سولفواکساید (DMSO) حل شدند و سپس هر کدام با عبور از فیلترهای میکروبی با قطر ۰/۴۵ میکرون استریل گردیدند (۵).

آزمون‌های ضدمیکروبی

سویه‌های باکتریایی مورد استفاده در این تحقیق شامل باکتری‌های گرم مثبت *Streptococcus mutans* Streptococcus salivaris PTCC 1219 و *Streptococcus sanguis* PTCC 1449، 1448 باکتری‌های گرم منفی *Salmonella* ATCC 19430، *Proteus vulgaris* PTCC 1079، *typhi* *Micrococcus* و *Shigella flexniu* PTCC 1234 luteus ATCC 10240.

برای بررسی اثرات ضدباکتریایی از آزمون حساسیت ضدمیکروبی (آنتی‌بیوگرام) به‌روش اصلاح شده انتشار دیسک (Agar disk diffusion) و آزمون کمی حداقل غلظت بازدارنده به‌روش رقت‌های متوالی لوله (Serial tubes dilutions) استفاده گردید. سوپانسیون‌های باکتریایی مورد استفاده در آزمون‌های آنتی‌بیوگرام مطابق با استاندارد ۰/۵ مک فارلند از کشت‌های یک روزه سویه‌های باکتریایی تهیه گردیدند. محیط کشت مورد استفاده در آزمون‌های آنتی‌بیوگرام شامل مولر-هیتون آگار

است که به نسبت ۱/۵۰۰ رقیق شده است) به لوله های ۱ تا ۱۰ اضافه می شود. در این حالت لوله شماره ۱۰ کنترل باکتری، لوله ۱۱ کنترل محیط مولر- هیتون مایع استریل و لوله ۱۲ کنترل عصاره استریل می باشد. پس از انکوباسیون لوله ها در دمای ۳۷ °C و به مدت ۲۴ ساعت لوله دارای کمترین غلظت عصاره که رشدی نشان نداد، به عنوان حداقل غلظت بازدارنده انتخاب شد (۷ و ۸).

می گردد و به لوله دوم ۱ میلی لیتر محیط مولر- هیتون مایع اضافه می شود. پس از اتوکلاو لوله ها مقدار ۳۰ میلی گرم عصاره جلبکی محلول در دی متیل سولفواکساید استریل شده به لوله های ۱، ۲ و ۱۲ اضافه می شود. سپس ۰/۵ میلی لیتر از لوله ۲ برداشته و به لوله ۳ منتقل می گردد و این کار تا لوله ۹ انجام پذیرفت و ۰/۵ میلی لیتر از لوله ۹ دور ریخته شد. ۰/۵ میلی لیتر از کشت رقیق شده در محیط مایع (کشت رقیق شده، کشت استاندارد شده با ۰/۵ مک فارلند

جدول (۱) اثرات ضدباکتریایی جلبک های *S.angustifolium* و *L.snyderiae*

آمپی سیلین*		کلروفرمی		متانولی		کلروفرمی		متانولی		باکتری ها	
IZ	MIC	IZ	MIC	IZ	MIC	IZ	MIC	IZ	MIC		
۱۶	۲/۲	۱۹	۳/۷۵	۱۵	۷/۵	۱۸	۳/۷۵	۱۴	۷/۵	<i>S.mutans</i>	
۱۴	۶/۴	۱۲	۱۵	۱۱	۱۵	۱۳	۱۵	۱۳	۱۵	<i>S.salivaris</i>	
۱۵	۲/۲	۱۴	۷/۵	۱۵	۷/۵	۱۷	۷/۵	۱۵	۷/۵	<i>S.Sanguis</i>	
۱۹	۱/۶	۱۶	۷/۵	۱۹	۳/۷۵	۲۰	۳/۷۵	۱۸	۳/۷۵	<i>S.typhi</i>	
۱۷	۱/۶	۱۴	۱۵	۱۲	۱۵	۱۵	۱۵	۱۴	۱۵	<i>P.vulgaris</i>	
۱۳	۶/۴	۱۰	۱۵	۱۰	۱۵	۱۳	۱۵	۱۱	۱۵	<i>S.flexniu</i>	
۸	۱۲/۸	—	Nt	—	Nt	۱۲	۱۵	—	Nt	<i>M.tuteus</i>	

* آنتی بیوتیک آمپی سیلین با غلظت ۱۰ میکرو گرم به ازای هر ریسک مورد آزمون قرار گرفت.

MIC: Minimum Inhibitory Concentration

IZ: Inhibition Zone

N: not tested

حساسیت را نسبت به عصاره های کلروفرمی جلبک های *S.angustifolium* و *L.snyderiae* با قطر هاله های عدم رشد به ترتیب ۱۸ و ۱۹ میلی متر ($P < 0.05$) و حداقل غلظت بازدارنده ۳/۷۵ میلی گرم در میلی لیتر نشان داده است که در مقایسه با نتایج آنتی بیوتیک آمپی سیلین، عصاره های جلبکی از تأثیر بالایی برخوردار می باشد. عصاره های جلبکی *L.snyderiae* متابولی جلبک های *S.angustifolium* با ایجاد هاله های عدم رشد به قطرهای به ترتیب ۱۴ و ۱۵ میلی متر ($P < 0.05$) و حداقل غلظت بازدارنده ۷/۵ میلی گرم در میلی لیتر اثرات متوسطی را روی این باکتری نشان دادند. نتایج اثرات ضدباکتریایی عصاره های آلی جلبک ها

آنالیز داده ها

پس از جمع آوری داده های آلی به دست آمده شامل قطر هاله های عدم رشد، به منظور تجزیه و تحلیل آنها از نرم افزار SPSS Inc, Chicago, نسخه ۱۱/۵ ( ) One-IL و آزمون های تحلیل واریانس تک عاملی (way ANOVA) و آزمون t استفاده شد.

یافته ها

نتایج آزمون حساسیت به روشن انتشار دیسک در دوز ۴ میلی گرم عصاره های آلی جلبک ها و آزمون حداقل غلظت بازدارنده در جدول ۱ ارائه شده است. بر اساس نتایج به دست آمده باکتری *S.mutans* بیشترین

L.snyderiae با قطر هاله عدم رشد ۱۲ میلی‌متر و مقدار حداقل غلظت بازدارنده ۱۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر حساسیت متوسطی نشان داد و نسبت به باقی عصاره‌های آلی هر دو گونه جلبکی مقاوم بود.

بحث

داده‌های نتایج آزمون‌های حداقل غلظت بازدارنده برای عصاره‌های آلی هر دو گونه جلبکی از مقادیر گزارش شده برای آنتی‌بیوتیک‌های تجاری و مقادیر اندازه‌گیری شده برای آمپی‌سیلین که به عنوان کنترل مثبت با نتایج آزمون آنتی‌بیوگرام مورد مقایسه قرار گرفت، بسیار بیشتر بود که این مسئله با توجه به این که عصاره‌های آلی سلولی در واقع به صورت محلول پیچیده‌ای از ترکیبات شیمیایی متفاوت با اثرات مختلف بر یکدیگر هستند و با عنایت به اینکه احتمالاً بخش کوچکی از این ترکیبات نامشخص دارای فعالیت آنتی‌بیوتیکی می‌باشند قابل توجیه است. مقادیر زیاد نتایج آزمون‌های حداقل غلظت بازدارنده مربوط به عصاره‌های آلی جلبکی نسبت به مقادیر کم کنترل‌های مثبت آنتی‌بیوتیکی در کارهای محققین دیگر نیز مشاهده شده است (۸ و ۹).

با توجه به اینکه متأنول از قطبیت بیشتری نسبت به کلروفرم برخوردار است اما نتایج ضدباکتریایی ضعیف‌تری نسبت به کلروفرم نشان داده است، می‌توان احتمال داد که به علت قطبیت بیشتر، اکثر ترکیبات و اجزا جلبکی دیگر (از جمله مقدار فراوانی کلروفیل) را همراه ماده فعال استخراج می‌کند و در نهایت در این نوع عصاره نسبت مواد فعال زیستی با خاصیت ضدباکتریایی نسبت به کل محلول استخراجی در قیاس با عصاره کلروفرمی کاهش می‌یابد. شاهد این فرضیه این است که پس از تهیه برش کلروفرمی

نسبت به باکتری S.salivaris تفاوت معنی‌داری نشان نداد ($P > 0.05$) و حداقل غلظت بازدارنده تمامی عصاره‌ها ۱۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد که نسبت به مقادیر ثبت شده برای آنتی‌بیوتیک آمپی‌سیلین ضعیف می‌باشد. در مورد باکتری S.sanguis نیز هاله‌های عدم رشد اندازه‌گیری شده عصاره‌های مختلف با قطرهای ۱۴، ۱۵ و ۱۷ میلی‌متر تفاوت معنی‌داری را در نتایج نشان نمی‌دهد ($P > 0.05$) و مقدار حداقل غلظت بازدارنده نیز برای تمامی عصاره‌ها ۷/۵ میلی‌گرم در میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد که نسبت به آنتی‌بیوتیک آمپی‌سیلین دارای اثرات متوسطی می‌باشد.

باکتری S.typhi بیشترین حساسیت را در بین سویه‌های باکتریایی این پژوهش نسبت به عصاره‌های جلبکی از خود نشان داده است ($P < 0.05$) و مقادیر حداقل غلظت بازدارنده اندازه‌گیری شده به غیر از عصاره کلروفرمی S.angustifolium که ۷/۵ میلی‌گرم در میلی‌لیتر می‌باشد، برای باقی عصاره‌های جلبک‌ها مقدار ۳/۷۵ میلی‌گرم در میلی‌لیتر اندازه‌گیری شده است که در مقایسه با کنترل آنتی‌بیوتیکی دارای حساسیت بالایی می‌باشد. نتایج هاله‌های عدم رشد اندازه‌گیری شده و حداقل غلظت بازدارنده برای باکتری P.vulgaris در مقایسه با آنتی‌بیوتیک آمپی‌سیلین ضعیف بود و نتایج قطرهای عدم رشد عصاره‌های جلبکی در مورد این باکتری اختلاف معنی‌داری نشان ندادند ($P > 0.05$). در مورد باکتری S.flexniu نیز نتایج با نتایج اخذ شده در مورد باکتری S.salivaris مطابقت کامل داشت و اختلاف معنی‌داری مشاهده نگردید ($P > 0.05$).

در بین سویه‌های باکتریایی این پژوهش باکتری M.luteus بیشترین مقاومت را از خود نشان داد ($P < 0.05$) و تنها نسبت به عصاره کلروفرمی جلبک

با توجه به نتایج آزمون حساسیت ضد میکروبی به روش انتشار دیسک ($P < 0.05$) و نتایج آزمون حداقل غلظت بازدارنده به دست آمده به طور کلی جلبک Laurencia snyderiae از اثرات ضد باکتریایی قوی‌تر و بهتری نسبت به جلبک *Sargassum angustifolium* برخوردار است.

تشکر و قدردانی:

بدین وسیله از پرسنل زحمت‌کش پژوهشکده میگویی کشور که با راهنمایی و همکاری خود در پیشبرد و انجام این پژوهش مؤثر بودند، تشکر و قدردانی می‌شود.

از عصاره مثانولی نخستین، ظرف حاوی محلول آبی عصاره مثانولی کاملاً به رنگ سبز روشن در می‌آید. با توجه به این نتایج اجزای فعال زیستی مورد نظر بایستی ترکیباتی با قطبیت کم و چربی دوست باشند. می‌توان حدس زد که این ترکیبات یا بخشی از این ترکیبات در جلبک *Laurencia snyderiae* احتمالاً ترکیبات چربی دوست هالوژن‌دار می‌باشند. تاکنون ترکیبات هالوژن‌دار متعددی شامل آلکین‌ها، فنول‌ها، سیکلوتریپنئیدها، دیتریپنئیدها، استوژنین‌های C15 غیرتریپنئید و اترها از گونه‌های جلبکی متعلق به جنس *Laurencia* در جهان توسط محققین بسیاری گزارش شده‌اند که اثرات ضد میکروبی تعدادی از این ترکیبات به اثبات رسیده است (۹-۱۵).

References:

1. Barsanti L, Gualtieri P. Algae anatomy, biochemistry and biotechnology. New York: Taylor and Francis Group, 2006.
2. Gonzalez A, Basilio A, Cabello A, et al. Screening of antimicrobial activities in red, green and brown macroalgae from Gram Canaria (Canary Islands, Spain). Int Mic 2001; 4: 35-40.
3. Okeke N, Laxmanarayanan R, Bhutta A, et al. Antimicrobial resistance in developing countries, Part 1: recent trends and current status. Lancet Infect Dis 2005; 5: 481-93.
4. Salehi P, Sonboli A, Eftekhari F, et al. Essential oil composition, antibacterial and antioxidant activity of the oil and various extracts of *Ziziphora clinopodioides* subs. *rigida* (BOISS.) RECH. F. from Iran. Bio Pharm Bul 2005; 28: 1892-6.
5. Cos P, Vlietinck A, Berghe D, et al. Anti-infective potential of natural products: How to develop a stronger in vitro proof of concept. J of Ethno 2006; 106: 290-302.
6. National Committee for Clinical Laboratory Standards (NCCLS). Performance standards for antimicrobial susceptibility testing. 11th informational supplement. Pennsylvania: (NCCLS) 2001; 21.
7. Baron EJ, Peterson LR, Finegold SM. Bailey and Scott's diagnostic microbiology. 9th ed. Chicago: Mosby, 1994.
8. Nariman F, Mobasher F, Sohrabi Pur J. Antibacterial activities of four red and brown algae extracts from Hormozgan coasts. J Sci Azahra Uni 1385; 2: 55-66.
9. Bansemir A, Blume M, Schroder S, et al. Screening of cultivated seaweeds for antibacterial activity against fish pathogenic bacteria. Aqua 2005; 252: 79-84.
10. Erickson K, Beutler J, Gray G, et al. MajapoleneA, a cytotoxic peroxide, and related sesquiterpenes from the red alga *Laurencia majuscule*. J of Nat Pro 1995; 58: 1848-60.
11. Masuda M, Abe T, Sato S, et al. Diversity of halogenated secondary metabolites in the red alga *Laurencia nipponica* (Rhodomelaceae, Ceramiales). J of Phyc 1997; 33: 196-208.
12. Moore B. Biosynthesis of marine natural products: microorganisms and macroalgae. Nat Pro Rep 1999; 16: 653-74.
13. Carvalho R, Roque F. Halogenated and sulphated phenols from marine macroalgae. Quimica Nova 2000; 23: 757-65.
14. Suzuki M, Nakano S, Takahashi Y, et al. Brominated labdane-type diterpenoids from an Okinawan *Laurencia* sp. J of Nat Pro 2002; 65: 801-4.
15. Dembsky V, Tolstikov G, Tolstikov A. Natural halogenated non-terpenic C15-acetogenins. Chem for Sustain Dev 2003; 11: 329-39.